

Voorbeelden van vragenlijsten en interviewgidsen
voor het verzamelen van getuigenissen over de Nolsistische periode

Kort format / interview (schriftelijk of mondeling - 20-30 minuten)

1. Kunt u zich voorstellen?
2. Woonde u in Schaarbeek toen Roger Nols burgemeester was?
 - a. Wat zijn uw herinneringen aan deze periode?
 - b. In welk gebied woonde u?
 - c. Kunt u mij iets vertellen over uw dagelijkse leven?
3. Wat viel u toen op als inwoner van Schaarbeek?
4. Hoe reageerde u op het beleid van Roger Nols? [→Als de respondent niets te zeggen heeft, geef dan voorbeelden van beleid en toespraken van Nols:
 - huisuitzettingen,
 - wat hij zei over buitenlanders,
 - aparte loketten voor Nederlandstaligen...
5. Was er iets in zijn voorstellen dat u beviel?
6. Was er iets waar u het niet mee eens was?
7. Hoe ziet u deze periode vandaag de dag?
8. In 2023 werd de buste van Roger Nols in het gemeenschapscentrum door de gemeente omgedraaid op zijn sokkel. Wat vindt u ervan?

Lang formaat / uitvoerend interview (getranscribeerde audio of documentaire film) (audio- of audiovisuele opname - 50-60 minuten)

Voorbeeld: interviewleidraad opgesteld en gebruikt voor het interview met France Blanmailland & Luc Walley

Deel 1: Profiel van de persoon (15 minuten)

- Als u uw naam in het woordenboek moest schrijven, in de sectie eigennamen, wat zou u dan zeggen? Hoe zou u uitleggen wie u bent, waar u vandaan komt, wat u geworden bent... Wat is uw verhaal?
- In welke plaatsen hebt u gewoond sinds uw geboorte?

Elementen die gecontroleerd moeten worden (doorstrepen indien vermeld in de discussie): leeftijd - geboorteplaats - stad tijdens de kindertijd - stad tijdens de volwassenheid - beroep - etnische afkomst - opleidingsniveau - familieachtergrond - beroep van de ouders - moedertaal - gezinsleven (huwelijk / kinderen / ...)

Deel 2: De geschiedenis van het individu in Schaarbeek tussen 1970 en 1989 (30 minuten)

- Hoe zag uw dagelijkse leven eruit toen u een kind was?
 - thuis?
 - op school...?
- Wat wilde u worden toen u 18 werd?
 - Hoe ging het?
- Wat is uw geschiedenis met Schaarbeek?
 - Wat is uw relatie met de gemeente?
- Wat zijn uw herinneringen aan Schaarbeek in de jaren 1970 en 1980?
- Hoe reageerde u op het beleid van Roger Nols?

→[Wacht op het antwoord van de respondent]

[Als de respondent niets te zeggen heeft, kunt u voorbeelden noemen van Nols beleid en toespraken:

- huisuitzettingen,
- zijn opmerkingen over buitenlanders,
- aparte loketten voor Nederlandstaligen...
- Hoe voelde het om in Schaarbeek te wonen in de jaren 1970 en 1980?
- Hoe denkt u vandaag over deze periode in uw geschiedenis?

Elementen die gecontroleerd moeten worden (doorstrepen indien vermeld in de discussie): sociale klasse - gezinsomgeving - huisvestingszekerheid - levensomstandigheden - ondervonden discriminatie - gevoel van identiteit en erbij horen - sociale integratie

Deel 3: Gevoelens over de buste en de betwisting ervan (5-15 minuten)

- Wist u dat er een buste van Roger Nols in het gemeentehuis staat? Het werd daar in 1997 geplaatst, een paar jaar voor de dood van Roger Nols (2004). Twee mogelijkheden: ze weten het of ze weten het niet van de buste.

Optie A: De respondent kent de buste: Als u voor deze buste staat :

- Wat denkt u?
- Hoe voelt u zich?

Optie B: De respondent kent het borstbeeld niet: U gaat verder met de uitleg: Het staat in een zaal naast elf andere voormalige burgemeesters van Schaarbeek.

Als u voor deze buste zou staan :

- Wat zou u denken?
- Hoe zou u zich voelen?
- U hebt misschien gehoord dat in 2023 de buste van Roger Nols in het stadhuis werd omgedraaid op zijn sokkel. Deze beslissing werd genomen na een interpellatie door de MRAX in 2017, die opriep om de buste te verwijderen vanwege de standpunten, die als racistisch werden beschouwd. De gemeente Schaarbeek bestelde eerst een historische studie van Schaarbeek in de jaren 1970 en 1980, en vervolgens werd een werkgroep opgericht om een voorstel te formuleren voor de toekomst van de buste. De werkgroep stelde voor dat de gemeente de buste van Roger Nols zou terugplaatsen op haar sokkel en er een tweede sokkel voor zou plaatsen met een tegenobject dat door plaatselijke schoolkinderen was gemaakt op basis van getuigenissen van mensen die deze periode hebben meegemaakt. Onder de buste is een korte tekst geplaatst om het hele proces uit te leggen aan voorbijgangers, die ook meer te weten kunnen komen door op een QR-code te klikken die linkt naar een pagina op de website van de gemeente waarop alles wordt uitgelegd wat er is gebeurd.
 - Wat vindt u van deze beslissing over de buste van Roger Nols?
 - Als u met deze omgedraaid buste werd geconfronteerd, wat zou u dan denken en voelen?

Te controleren punten (doorstrepen indien vermeld in de discussie): emoties verbonden aan de buste - begrip van de algemene opstelling in de burgemeesterszaal - persoonlijke mening over het draaien van de buste - argumenten over dit draaien.

- Wilt u nog iets noemen, een aspect, een gedachte, een idee?

Lang formaat / semi-directief interview (getranscribeerde audio of documentaire film) (audio- of audiovisuele opname - 50-60 minuten)

Voorbeeld: Interviewleidraad gebruikt voor het interview met Jean-Pol Lozet:

- Presentatie
- Carrièrepad
- Geschiedenis met Schaarbeek

- Verhaal met Roger Nols
- De relatie tussen de gemeente en haar inwoners
- Relaties met Nederlandstaligen
- Relaties met buitenlanders
- Persoonlijkheid van Roger Nols

- Buste van Roger Nols
- De buste van Roger Nols omdraaien + educatief pakket

Voorbeeld: Interviewleidraad gebruikt voor het interview met Jacques Bouvier :

- Presentatie
- Carrièrepad
- Geschiedenis met Schaarbeek

- Verhaal met Roger Nols
- De relatie tussen de gemeente en haar inwoners
- Relaties met Nederlandstaligen
- Relaties met buitenlanders
- Persoonlijkheid van Roger Nols
- Rol en taken van een gemeentesecretaris
 - Betrekkingen met het College
 - Perceptie van controverses (lokket-affaire, weigering om buitenlanders te registreren)

- Buste van Roger Nols
- De buste van Roger Nols omdraaien + educatief pakket